

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A kormánybukató kampány

Temesvárról indul ki

— Bocu Szevér a nemzeti és parasztpárt fuziójáról. — Csak egységes párt juthat uralomra —

Temesvár, szeptember 21.

Bocu Szevér képviselő, a nemzeti párt e kimagasló alakja és fulmináns parlamenti szónok, fogadta a Déli Hírlap munkatársát, akivel az aktuális politikai kérdésekről folytatott beszélgetést.

— Lehetségesnek tartja-e képviselő ur, — volt tudósítónk első kérdése, — most már a nemzeti párt és a parasztpárt közötti fuziót és milyennek képzeled azt?

— Szerintem azok az akadályok, melyek eddig a fuziót késleltették, elsimultak. Mi, a nemzeti párt,

őszintén óhajtjuk

a parasztpárttal való fuziót, mert tisztában vagyunk vele, hogy egy homogén nagy ellenzéki párt több erőt, lendületet és egységet képvisel. A parasztpárt vezetőinek zöme ugyan inkább csak az együttműködés mellett van, nézetem szerint a fuzió mégis be fog következni, ha nem is most mindjárt, de feltétlenül kormányrajutásunk után azonnal.

— Mit hoz a parlamentnek a közeljövőben kezdődő új ülészakaja?

— Vehemensnél vehemensebb támadásokat a kormány ellen. A kamara és a szenátus nagy harcok színhelye lesz. A kormány elleni küzdelmet kívülről kezdjük és a nagy kampány innen.

Temesvárról indul ki.

Október havában ugyanis a nemzeti párt Temesvárról monstre országos nagygyűlést tart, melyet a gyűlések sorozata követ majd Erdélyben és az ókirályságban. A kormány még több fontos javaslatot tartogat az utolsó ülészakára, azokat azonban az ellenzék magatartása miatt aligha hozhatja tető alá. A magam részéről azt hiszem, hogy az új választójogi javaslattal is baj lesz, mert hiszen még a szakminiszter sem tudja, hogy az új javaslat tulajdonképpen milyen is legyen. Mindezek a tények a kormány feltétlen bukását vonják maguk után, ami körülbelül karácsony táján válik aktuálissá.

— Milyen alapon képzeled az új kormányalakulást, képviselő ur?

— Az ország vezetését csakis egy egységes ellenzéki párt veheti át és pedig a nemzeti párt. Abban az esetben, ha akkorára meglesz a parasztpárttal való fuzió, az így létrejövő párt lesz a kormányutód. Koalíciós kormányról szó sem lehet. Köztünk és az Averescu-párt között olyan

mély szakadék van,

hogy egy esetleges koalíció csakis gyengitené pártunk erkölcsi tőkét. Az ország bizalma a nemzeti párt felé tekint. A jövő kormánya tehát a nemzeti párté lesz. Ha történetesen azonban a király a Bratianu-kormány bu-

kása után más pártra bízna a kormányalakítást, ez a kormány nem tarthatja magát sokáig, mert az általános választások már előre is döntő többséget biztosítanak a nemzeti pártnak és majd ez a népakarat állít minket a hatalom élére.

— Mikor kerül a sor a községi képviselőtestületi választásokra?

— A mostani liberális kormány alatt ezt a választást nem igen fogják már megtartani. A kormánynak annyi gondja és baja van, hogy

meg sem kísérli

a községi választásokat. Ha pedig mégis megtenné, feltétlenül elbuknának a jelöltjei, mert a községi választás erőpróbája lenne az általános választásoknak, amit a kormány nem mer reszkirozni.

Bocu Szevér képviselő azután igen megértő kijelentéseket tett a kisebbségi politikát illetően s megígérte, hogy e tárgyra vonatkozóan legközelebb részletes interjuban fejti ki nézeteit a Déli Hírlap olvasói számára.

Csendörök és haramiák harca

Temesvár közelében

— Mantu utódai munkában. — Szökött fegyencek rablóbandája. —

Temesvár, szeptember 21.

A Bánság hírhedt haramiáját, Mantu Nicolae, tavaly csendörgolyó terítette le, bandája pedig hurokra került és most különböző fogházakban tölti ki megérdemelt büntetését. Hónapokig csend volt, most azonban Mantu utódja támadt. Az utód: Barbulescu Valér, akinek neve nem ismeretlen a bűnügyi krónikában. Barbulescu Valér volt az, aki tavasszal ellopta Papp Gábor temesvári kereskedőnek árulva megrakott autóját, az árut potom áron elvesztegette, az autót elhagyta és megszökött. Hosszas keresés után Barbulescu Valért sikerült Oravicán elfogni, ahonnan Temesvárra hozták. Két hónap előtt Barbulescu

megszökött a fogházból.

Billéd és Lovrin környékén számos lopást követett el és az elkötött lovakat áthajtotta Jugoszláviába, ahol azokat eladta. Kézrekerítése nem sikerült, mert állandóan Románia és Jugoszlávia között járt. Időközben ugylátszik, Barbulescu Valér elhatározta, hogy rablásait nagyobb mértékben űzi, mert bandát szervezett. Első nagyobb tettét pénteken délután akarta véghezvinni.

Pénteken délután négy óra után a remetei vasuti állomás egyik tisztviselője észrevette, hogy a pályaudvar környékén négy gyanús kinézésű ember ólálkodik. Jobban szemügyre vette őket és egyikükbe Barbulescu Valért ismerte fel. Bement az állomás épületbe és telefonált a csendőrségnek, ahonnan egy csendőr jött a helyszí-

nére. Mikor a banditák észrevették a csendőr közeledését, futásnak eredtek. A csendőr többször rájuk kiáltott, hogy álljanak meg, ámde azok csak még gyorsabban szaladtak. A csendőr erre

utánuk lőtt,

de egyikük sem találta el.

A menekülő banditák az egyik bokor közelében hirtelen megállottak, megfordultak és a csendőrré karabélyokból, melyeket kabátjaik alól rántottak ki, valóságos sortüzet intéztek.

A csendőr idejében a földre vetette magát. Így történt, hogy a tizenöt-husz lövés közül egyetlenegy sem talált.

Az alatt a remetei csendőrörs mozgósította otthon levő egész legénységét és a szomszédos községbeli csendőrségtől is segítséget kért. A csendőrök éppen a lövöldözésre érkeztek oda és üldözőbe fogták az újból futásnak eredt banditákat. A rablók erős tempóban futottak Jezvin község felé, mikor pedig annak határában a Begahez értek, ruhástul, fegyverestül belevetették magukat a vízbe és átuszták azt. A tulsó parton tovább menekültek a barbószai erdőbe és ott elrejtöztek.

Az üldöző csendőrök

a Bega előtt egy nehéz kabátot találtak s az abban lelt holmiból megállapították, hogy a kabát Barbulescu Valér tulajdona, amelyet a bandavezér futás közben ledobott magáról.

Péntekről szombatira virradó éjszaka a csendőrök alarmirozták a szomszédos falvak lakosságát, amely kapákkal, kaszákkal és löfegyverekkel indult a

banditák kézrekerítésére. Szombaton hajnalban körülfozták a barbószai erdőt és a sűrűbe több lövést adtak le.

Ha a banditáknak

az éj sötét leple

alatt nem sikerült az erdőt elhagyniok, akkor valószínű, hogy egy-két napon belül kézrekerülnek.

A hatóságok azt hiszik, hogy Barbulescu Valér bandájának tagjai olyan egyének, akik a közelmúltban a temesvári ügyességi fogházból megszöktek. Valamennyien mindenre elszánt gazemberek és kézrekerítésük elsőrangú érdeke a megye közbiztonságának.

Üvegkoporsóból rigyeli

Lenin az új Keletet

Temesvár, szeptember 21.

A polgári sajtó is lassan betekintést nyerhet már, a titokfödté orosz viszonyokba. Most jár kint Henri Beraud a „Le Journal” tudósítója, aki hosszú cikksorozatban számol be a látottakról. Boncoló éles elme, szeméi skeptikus iróniával nézik az új világot, csak egy alak előtt hajol meg feltétlen hódolattal, Lenin személye előtt. A következő sorokat Lenin sirja mellől írja.

Mint egy mumia fekszik az üvegkoporsóban. Minden este 8 és 10 óra között megtekinthető a sir, de már kora délután mérhetetlen tömeg szorong az ajtóknál naponta. Ez az orosz lélek: türelmes, misztikus, mozdulatlan, mint egykor, midőn imáit mormolta az aranyos képek előtt a viaszgyertyák sárga árnyékában.

Lenin, halála után, herosszá vált, s most üvegkoporsója mögül figyeli ezt az új Keletet, mely az ő műve. Neve oly sulyal nehezedik még halála után is a birodalomra, hogy koporsójából is uralkodik a lelkeken. Ami Nagy Péter cár volt a maga idejében, ugyanaz lett má Lenin, a maximalista. Lenin az egykori proskribált, nyomorult földönfutó, ma a cár arcát viseli. A muzsikok atyuskának hívják. Tulajdonképpen ő volt az utolsó cár. Ő, ez a monumentális csodálatos darabja a történelemnek. Az elázatos nép érzi ezt és megreszket, a pergamenné vált vonások láttán.

Egész Moszkva, az ő arca. Minden lépésre ez a kecskeszakállas, hegyes koponya, ez a merengő álomba merült arc: Lenin gravirozva, Lenin mozaikban, Lenin linoleum, Lenin mint tintatartó. Hatalmas üzemek nem is foglalkoznak mással: a szobrárt gyártják, bronzból, márványból, kőből, porcelánból alabástromból, gipszből, nem is beszélve a fotográfiákról és a filmről.

Kétségtelen, hogy Lenin a szovjet profétája. Ő az evangélium és a Korán. Vitákban feljegyzett szavai döntenek mint a szentírás. Tulajdonképpen nem is abban az üvegkoporsóban van eltemetve, hanem Moszkva szívében. Ő, aki a hatalom tetőpontján olyan szegényen és igénytelenül halt meg, mint egy koldus.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.45, Párisban 10.20.

Temesvári magánforgalom szeptember 19-én reggel:

Dollár 208, angol font 1010, francia frank 9.85, svájci frank 40.5, lira 8.60, szokol 6.15, dinár 3.66, magyar korona 340, osztrák silling 29.5.

Szökött fegyencek rablóbandája

megtámadott és kifosztott egy temesvári uricsaládot

Temesvár, szeptember 21.

A bűnesetek gazdag krónikájában is pártját ritkítja az a rablóbanda, amely szombaton este, alig egy órával naplemente után, a Gyár város egyik legsűrűbben lakott utcájában történt. Az elvetemedett banditavakmerőség szinte filmszerű jelenetei játszódtak le félelmetes valóságukban egy olyan helyen, amelyet minden oldalról lakóházak, soktagu családok, éber szomszédok vesznek körül.

A legveszedelmesebb gonosztevők

fajtájából valók lehettek azok, akik olyan dühödtt elszántsággal dolgoztak, akár egy Nick Carter-regény alakjai, vagy egy idegrázkódtató amerikai kalandorfilm szereplői...

A gyár városi Kém-utca és Hajó-utca sarkán lakik már évtizedek óta Kramer József, közbecsülésben álló vagyonos magánzó, a feleségével és két asszonyleányával, özvegy Gárdonyi Antálnéval és Kramer F. Zelmával. A Hajó-utca 36. szám alatt levő földszintes, tágas ház négy szobáját lakják, amelynek főfronija egy nagyobb udvarra nyílik. A házat az utcától barnára patinázott deszkakerítés választja el, amelynek alacsony fakapuján át vezet az út az udvarra. Az alig három méter széles utca szemben levő modern házában lakik a család férfitagja, Vajda Lajos, az ismert Vajda Lajos és Társa szállítványozó vállalat tulajdonosa. Köröskörül apró házak, tele népes családokkal, amelyek szombaton este nagyobbára mind otthon voltak, amikor a szenzációs rablóbanda alig néhány perccel

kilenc óra után

történt.

A Kramer-család éppen a vacsoráját fejezte be, az asztal körül ültek Kramer Zelmáé, a két leánya és Kämpfner Gyuszi, a család tizenöt éves rokona, Kramer József már az ágyban feküdt, amikor erőszakos nekilendüléssel felpattant a szoba ajtajára és egy szempillantás alatt négy marcona külsejű férfi tódult be a lakásba. Hármuknál revolver, a negyediknél rövid karabély volt. A fegyvereket a rémültől megdermedt családra fogták.

— A kezeket fel!

— vágta el a csendet az egyik haramia tört magyarsággal.

— Mit akarnak? — bátorkodott Kramer Zelmáé szólani, aki elsőnek nyerte vissza önmagát.

— Detektívek vagyunk, a maguk kocsisai ma tüntettek a gyár városi állomáson és azért jöttünk, hogy le tartóztassuk őket, — volt a válasz.

— A kocsisok elmentek, az inspekciónak nemsokára jönni kell. De különben is legitimálják magukat — vágta oda hősiességgel Zelmáé asszony.

— Nekünk pénz kell! — mordult erre rá az egyik fiatalos képű bandita.

A következő pillanatban az egész családot körülfogták és az előszobán keresztül a fürdőszobába tuszkolták, egyedül az ágyban fekvő öreg ur maradt a szobában. A fürdőszoba ajtajába egyikük elhelyezkedett őrt állni, a másik kiment az udvarra a kapu elé ügyelni, a banda legidősebb tagja, egy fekete ruhás, fekete bajuszos ember, a negyedik társukkal pedig visszament a nagy szobába.

Megkezdődött a munka.

Az éjjeli szekrényről elvették Kramer aranyórát és láncát, a pénzszekrényből, amelynek kulcsát megtalálták annak tetején, elvittek háromszáz lejt, majd behatoltak az utca felé eső másik szobába, ahol egy szekrényből magukhoz vettek egy retikült 7500 leiel és egy értékes kazettát iratokkal. A szekrényen volt egy doboz drága ezüst evőeszközökkel, de ezt a zsákmányt otthagyták, nagy volt nekik a doboz. Az ágyban remegő nyolcvanöt éves Kramernek ezt mind végig kellett nézni, egyikük olykor reáemelte pisztolyát.

Hirtelen izgatottan visszajött a kapu előtti őr azzal, hogy két férfi lépett be az udvarra. A kocsisok jö-

tek meg, akik a házzal szemben levő istállóban a lovak mellett éjjeli inspekciónak szoktak tartani. A három rabló nyomban kint termett az udvaron, a mitsem gyanító kocsisokat. Katin Ivát és Szücs Györgyöt lefogták,

kezüket hátrakötötték

és a guzsba rakott két embert revolverek között bedobták a lakás utolsó szobájába a földre azzal, hogy meg ne merjenek moccanni. A kaput azután belülről bezárták és őrt állítottak a kocsisok mellé. Időközben hazaérkezett a szemben levő házból a feleség-leány is, aki az ablakon kopogott, mire kaput nyitva a holtira rémült féhérmépet szó nélkül szintén a fürdőszobába lökték be. Mindez villámszerű gyorsasággal és a legnagyobb csendben játszódott le.

Most a fürdőszoba foglyaira került a sor. A bandavezér és egy drappruhás társa bement a hölgyekhez, akiket utóbbi felszólított, hogy összes ékszereiket tegyék le a kis asztalra. Kramer két leánya erre kivette a briliáns fülbevalókat, amelyek páronként legalább hatvanezer lejt képviseltek, Gárdonyiné ujjairól lekerült egy kilenc briliánsköves gyöngyűrű gyűrű, a jegygyűrű, továbbá leteite a briliánsokkal kirakott arany karkötő-órát, Kramer Zelmáé pedig odaadta két aranygyűrűjét, nyakláncát, antik karkötőjét és arany karóráját. A csillogó

gazdag zsákmányt

amely körülbelül kétszáz ezer lejt értékű volt, a bandavezér magához vette, miközben újból pénzt követelt.

— Ilyen szegények maguk! — förmedt vigyorogva a hölgyekre.

— Most már megkaptak mindent, menjenek innen, mert kiabálok! — tört ki az elfojtott kétségbeesés Kramer Zelmából.

Az egyik bandita erre nekiugrott és torkonragadta, hogy megfélemlítse. Meg kell jegyezni, hogy olyan körültekintéssel dolgoztak, hogy a nagy szobában levő telefonkészülék vezetékeit is letépték és a huzalt elszakították. Amikor valamennyi érték zsebmükben volt már, mindanegyven az előszobán át kisérték az udvarra és, hogy üldözőiket elriasszák,

egy lövést tettek

a levegőbe. A következő pillanatban már a Kém-utca irányában szaladva eltűntek a sötétben. A lövés zajára a szomszédos házakból többen kisérték az utcára, egy suhanc a rablók után vetette magát, de ezek fenyegetésekkel megállították.

Öt perc múlva már a város egész rendőrsége értesülve volt a vakmerő banditamerényléről. Először a gyár városi rendőrséget avizálták, ahonnan nyomban megjelent Mustețiu Coriolán komiszárius két csendőrrel és egy rendőrrel. A helyszínén termett Guțu Athanáz bűnügyi főnök, Craciun detektív-komiszárius, Popescu komiszárius és egy sereg detektív és rendőr, akik haladéktalanul megkezték a hajszát a rablók után. Guțu telefonon jelentést tett a belvárosi rendőrprefektúrának, ahonnan — az eset rendkívüliségére való tekintettel — kiérkezett Bogdan rendőrségi vezérfelügyelő, sőt Bughetianu sziguranca vezérfel-

ügyelő is személyes megjelenésével sietett a nyomozást minél energikusabban irányítani. A sziguranca részéről továbbá Popovici főnök és Rujanu, az ügyes detektívvezető, egészítették ki a nyomozó csoportot. Két óra leforgása alatt végigjárták a hatósági közegek a Gyár város valamennyi helyiségét, kávéházakat, szállodákat, lebujszókat, nyilvános mulatókat, tömeglakásokat, búvóhelyeket, még a város külső területét is végigportyázták, de eredménytelenül. Bughetianu vezérfelügyelő kihozatta

a betörők fényképalbumát

is, de a károsultak nem ismerték fel határozottan egyikben sem a támadókat. Kramer Zelmáé emlékezett, hogy az egyik arc hasonlított ahhoz, aki a revolvert reájuk fogta. Vasárnap korán reggel a rendőrség emberei ellettek a két pályaudvar és az induló vonat utasait figyelték. Guțu, Rujanu és Craciun tegnap reggel autót Remetere, Girodára és Bukovecra mentek és ott, valamint a környéken érdeklődtek a kapott személyleírások alapján, de nem akadtak nyomra.

Guțu Athanáz szerint több súlyos gyanúok mellett szól, hogy a rablók vezetője egy Barbulescu Valer nevű szökött fegyenc, akinek bandaalakításáról és a remetei állomás közelében a csendőrséggel vívott harcáról lapunk más helyén éppen ma írunk. A bandában van még két jugoszláviai ember, mindhármukat csütörtökön este Temesvároft látták korcsmázni. Az egyikén hátizsák volt, állítólag

municióval tele.

A banda tagjaihoz lehet sorolni Malenicza Leó lovagot, a hírhedt szélhámost, aki négy hét előtt szabadult a szegedi Csillagbörtönből, valamint Gabovszky Istvánt, aki nemrégén a temesvári ügyészség fogházából szökött meg. Ezek öt alkalommal a bánáti banditák legfrissebb bünszövelkeztetés lehetséges hogy az ötödik társ valahol az utcán leselkedett, amíg négy társa a Kramerházban dolgozott. A rendőrség véleménye szerint még szombaton éjszaka a Bega mentén a strand irányában kiszöktek a városból és a bázosi erdőbe veteleék magukat, amelynek sűrűje ideig-óráig biztonságot látszik nyújtani.

Halálra elszánt gonosztevők fogtak össze, akik — ha kell — pillanatig sem reitennek vissza embert ölni és akik, hogy-hogynem, kilünőn

tájékozva voltak

a szombat éjszakai rablás alkalmával a helyi viszonyokról, a ház környékéről és még arról is, hogy a támadás pillanatában az egész lakásban nem tartózkodik sehol egy erősebb férfi, akinek ellentállásától tartani kellene. Ennek ellenére is megdöbbenő az az elszántság, amellyel a kora esti órákban, száz és száz ember lakta vidéken, megrohantak és kifosztottak egy egész családot, amely a kiáltozott izgalmaktól még ma is beteg. Egyikük mégis ügyellen lehetett, mert menekülés közben elvesztette az értékes fülbevaló pártját, amelyet reggel ott találtak meg a szoba padlóján.

Gokler Gyula

Averescu felmondta a barátságot a liberálisoknak

Bukarest, szeptember 21.

A mezőgazdasági kamarai választásoknak egyelőre egyetlen tényleges eredménye az, hogy a nemzeti és parasztpárt között napok óta állandó tárgyalások folynak arra nézve, hogy az az együttműködés, melynek a választási siker köszönhető, továbbra is fennmaradjon. Lupu parasztpárti vezér visszatért Prágából, ahol résztvett a csehszlovák parasztpárt kongresszusán, kijelentette, hogy a két párt közötti együttműködést úgy képzei el,

hogy mindegyik párt megtartja függetlenségét,

nincs szó fuzióról,

hanem csak szoros együttműködésről. Egyesült ellenzéki pártok név alatt fogják a kormány ellen a harcot folytatni, lefektetnek egy pontosan kidolgozott programot, melynek alapján a liberális párt bukása után a kormányt átvennék. Parasztpárti körökben közösen forog már az új miniszteri lista, melynek érdekesebb pontjai a következők: miniszterelnök Jorga, kül-

ügyminiszter Argetoianu, földmívelésügyi miniszter Michela che Bessarabia minisztere Pan Halipa, Parasztpárti körökben nagyon

bizakodó a hangulat.

Titokzatos arccal sugják meg egymásnak a kormányváltás időpontját is, mely október hónapban következik be.

Az Averescu-párt tudvalevőleg súlyos vereséget szenvedett a mezőgazdasági kamarai választások során. A 76 megyéből csak 3 averescanust választottak meg. Ez annál csodálatosabb volt, mert hisz mindenki Averescu generalist hitte Bratianu utódjának. Averescu egy nagy feltűnést keltett nyilatkozatot tett közzé az Indreptarea című újságban melyben

felmondja a barátságot

a liberális pártnak. Az averescanusok szerint, ha ez a nyilatkozat a választások előtt jelent volna meg, egészen másképpen nézett volna ki az eredmény. Az averescanus miniszteri lista a következő: Miniszterelnök: Averescu generalis, belügyminiszter Rascanu, hadügyminiszter Averescu, külügyminiszter Titulescu, munkaügyi miniszter Trancu Jasi.

Néhány napig a politikai körökben izgalomban tartotta Vaitoianu generalis lemondása. Vaitoianu generalis volt Bratianu távolléte alatt a helyettes miniszterelnök és így az ő lemondását úgy kolportálták, hogy annak tulajdonképpen

palotaforrádalom

jellege van. Vaitoianu lemondásának alkotmányszerűen maga után kellett volna vonnia az egész Bratianu kormány lemondását is. Már megjelent azonban a cáfolat erről a lemondásról is így az ellenzéki lapok öröme még korainak bizonyult.

Kinos incidens

egy orsovai egyházi ünnepélyen

Orsova, szeptember 21.

Jelentette a Déli Hírlap, hogy Pacha Agost apostoli kormányzó, az Alduna mentén bérnaköruton járt s hogy ez alkalommal Orsovát is meglátogatta. Az apostoli kormányzó orsovai látogatásának egy sajnálatos incidense is volt.

Az orsovai római katolikus hitközség a Cecilia-egylettel együtt lampionoszerenádöt tervezett az apostoli kormányzó tiszteletére és erre előzetesen engedélyt kért az illetékes hatóságoktól. A szerenádöt bejelentették a katonai parancsnokságnál, a főszolgabírósnál, a városi rendőrségnél és a sziguranacánál is. A hatóságok a szerenád megtartásához megadták az engedélyt. Ennek ellenére mégis megtörtént, hogy mikor a lampionoszerenád résztvevői felvonulni készültek, Budurescu Nicolae sziguranca főnök utjukat állta, a hölgyeket a lampionok eloltására szólította fel és mintegy kétezer főnyi felvonuló tömeget fel akarta osztatni. Az esetről idejében tudomást szerzett Maneuvre Péter plébános, szentszéki ülnök és közbenjárására sikerült kieszközölni, hogy a sziguranca főnök a lampionos szerenádhoz az engedélyt mégis megadta, melyet aztán egy órai késéssel rendezben meg is tartottak.

Az orsovai római katolikus híveket igen elkésérítette Budurescu sziguranca főnök érthetetlen magatartása és ennek folyamánya az, hogy az egyháztanács ellene felettes hatóságánál írásbeli panaszt emelt.

Veszek tört aranyat

ezüstöt, platinát legmagasabb áron

Drachsler

ékszerész

I, Hunyadi-utca 3.

A Temesvári „Bega” Górmalom R.-T. tésztagyárában fiatal

munkásnők

felvétetnek. Személyes Jelentkezés délelőtt 11—12 óráig.

Hírek

Csináljunk mezőgazdasági politikát

de ne vigyünk politikát a mezőgazdaságba

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ókirályságban 3 lei, Magyarországon 1500 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Braziliai emlékek

A karnevál

Tul az Océánon, az örök napsütés országában, az európai képzeletet messze felülmúló fényvel és pompával ülik meg a vigság ünnepét — a farsangot. A braziliai karnevál kiállítás és látványosság tekintetében semmivel sem marad a nizzai ünnepégek mögött, a különbség köztük mindössze annyi, hogy hiányzik belőle az európai meseterkétség és perverz tulhajtás.

Brazilianban egy gyermekkorát élő nép gyermeklelkének spontán megnyilatkozása a karnevál, mely ünnepe nemcsak a kiválasztottaknak, hanem minden társadalmi rétegnek egyformán. Hivatalosan három napig tart és ezen a három napon megáll a munka, lehullanak a társadalmi kasztok korlátai. A „demimonde” könnyűvérű képviselője és a „société” disztíngvált hölgye, akik között máskor itt is áthidalhatatlan ür tátong, most ragyogó jelmezeikben — mint nimfák vagy najádok — egymással karöltve emelik fényét annak a szimbólikus, néha 10-12 tengelyen járó, szines sztaniollemezekkel borított csodaszörnynek, mely talán az ezeregyedik regéből elevevénedett meg három napra. Ártatlanul pajzán örömet nyújt az egyszerű munkásembernek, hogy legalább az ünnep egyik napjára bérelhet egy rozoga Ford autót, melyről népes családjával együtt locsolhatja szemén parfümmel, találhatja orron papirkigóval százezerholdas urát, aki nyolcvan lóerős Rolls Royce kocsiján vesz részt a felvonuláson.

A karneváli klubok egymással versenyezve vonultatják fel látványos szekereiket, melyeknek hol mithoszi, hol meg aktuális tárgyú csillogó alakjain egy teljes esztendeig dolgozott az alkotó művész keze. Még a nézőközönség is aktív szereplője ennek a káprázatos ünnepnek. A braziliai nők és férfiak, akik az esztendő többi napjain bizony sok mindent nélkülöztek önként, hogy legalább ezeken a napokon szórhasák két marokkal a pénzt, önfelédten engedik át magukat a karnevál szertelenségeinek és boldogok, ha magukreálta jelmezüket ismerőseik elismerésével találkozik.

Három napig tart ez az ujjongó önfelédtség. Három napig, melyet úgy lopnak el az esztendő szürke, munkában töltött, gondterhes napjai közül. S a harmadik nap éjjelén, mikor a mesebeli sárkányok papirmaché fülei már foszlányokban lógnak le, mikor a boldog Pierott-ok és Pierett-ek arcáról már lekopott a festék, holtrafáradtan oszlik szét, tér nyugvóra a tömeg, hogy másnap pihent erővel kezdhesen dolgozni, garasokat gyűjteni a — következő karneválra.

Mann Endre.

Románia és Franciaország között nincs katonai megállapodás. Genfi távirat szerint Duca külügyminiszter azokat híreket, melyek egy francia és román kormány között újabb katonai megállapodásról szólnak, ostoba híreszteléseknek mondotta.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Dezsó Gyár és fiók
Timișoara Lugoj.

Temesvár, szeptember 21.

Evtizedes óhaj megvalósulása volt a mezőgazdasági kamarák létesítése. Mintegy husz éve küzdöttek létrehozása érdekében, már a világháború előtt, mezőgazdaságunk legjobbjai. Lankadatlan munkálkodásuk eredményezte azt, hogy a mezőgazdasági kamarák intézménye, már-már a megvalósuláshoz érkezett. Közbejött a világháború, azután mintegy hét évi stagnálás, míg Constantinescu miniszter tető alá hozta a nagy művet: van végre oly mezőgazdasági szervünk, mely hivatva lesz országunk mezőgazdasági politikáját csinálni, amely

irányítója

kell, hogy legyen mezőgazdaságunk minden ágának, kivitelünknek, átlátnyésztsi, növénytermelési és nemesítési törekvéseinknek.

Mert erre az irányításra szükségünk van. Szükségünk van különösen most, az agrárreform végrehajtása után, amidőn a nagybirtokok, latifundiumok megszüntével, új földbirtok felosztás, birtokeltolódás létesült. Nem célozom e helyen most, az agrárreformmal és következményeivel foglalkozni, nem akarom most, e nagy szociális munkát bírálni, — bár mi gazdák mindnyájan érezzük azt, hogy az agrárreform megvalósítása körül is valahol hiba történt, oly hiba, amely kiküszöbölhető lett volna, ha akkor, e törvény létesítésekor, a gazdasági kamarák már léteznek és a földbirtokfelosztás alkalmával ezek

véleményét kikérik

és meg is hallgatják.

Kimondottan mezőgazdasági állam vagyunk, sőt azt mondhatjuk, hogy Románia Európának leggazdagabb mezőgazdasági állama. Mindenünk van, ami a mezőgazdaságot fellendítheti: földünk elsődrendű, klimatikus viszonyaink megfelelőek, vannak jó vízi utaink, elég kiterjedt vasúti hálózatunk terményeink elszállítására és mindezek dacára az elmúlt évben például a Bánátban, „Európa élőkamarájában” kenyérhiány volt, és a hadsereg és városok kenyérellátását

csak szigorú törvényhatósági rendeletekkel és a drága tengerentuli kenyérmagvak behozatalával lehetett — úgy ahogy — fedezni. Nem számoltunk az ország szükségletével, kiengedtük vinni az importra szorult államokba

nemcsak feleslegünket,

hanem saját ellátásunkra szükséges gabonát is és végül magunk szorultunk behozatalra.

Az idén viszont, amikor szinte rekordtermésünk van, nem tudunk versenyezni kivitel tekintetében a szomszédos mezőgazdasági államokkal túl magas vámjaink miatt és gabonánk ára a belföld által el nem fogyasztható készletek bősége folytán napról-napra lemorzsolódik, ugyannyira, hogy ma holnap a termelési költségeket sem fedezi, kivitelünk stagnál, felét sem ért el a tavalyinak. (Ez évben kiviteli illeték címén szeptember 1-ig 900.000.000 leiel kevesebb folyt be az államkincstárba, mint tavaly.) Hol van a hiba? A hibás gazdasági politikába.

Constantinescu miniszter felismerte a gazdasági kamarák létesítésének szükségességét és benyújtotta erre vonatkozó törvényjavaslatát. A javaslatból törvény lett. A választásokat kiírták. És mi történt? Megmozdult az egész ország,

megindult a harc

a jelölések körül, minden politikai párt listát állított, paktumot kötött, fúzióra lépett — csináltunk egy próba országgyűlési képviselő választást és egy országos fontosságú szaktestület helyett létesült egy vármegyékre tagozódott fióparlament. Kevés kivétellel a legtöbb vármegye nem a szakembereit küldte a kamarába, hanem a politikusait.

A választások lezajlottak, ezek eredményén változtatni nincs módunkban, de a megválasztott kamarai tagokhoz kérés szóval fordul minden a mezőgazdaság és így hazánk érdekét is szíven viselő gazda: teremtsenek egészséges mezőgazdasági politikát, — de ne vigyenek napi politikát a mezőgazdaságba.

Graef László.

Sportesemények

Magyarország—Ausztria 1:1 (1:0)

Budapest, szeptember 21.

Az osztrákok komplett csapattal álltak fel, míg a magyarok kénytelenek voltak legjobbjukat nélkülözni, mert Orth, Takács és Vogl betegen fekszenek. Az első

féldőben a magyarok, a második féldőben az osztrákok voltak inkább támadásban. A magyarok gólját Priboj, az osztrákokét Horváth lőtte.

Romániai sporteredmények

Temesvárott

a Kinizsi és TAC barátságos mérkőzése töltötte ki a tegnapi sportprogramot. A Kinizsi 6:3 (3:0) arányban győzött, amit jobb játék mellett főleg annak köszönhet, hogy a gólhelyzeteket jobban ki tudta használni. A Kinizsi mindhárom gólját az első féldőben Zemler lőtte. Kavardást okozott Löbl (TMTE) bírónak egy téves ítélete a 30. percben, mikor egy a TAC-nak megítélt tizenegyes, mert a játékos kézzel megigazította a labdát, lefújta és a TAC ellen ítélt büntetést. Östlerling TAC csapatkapitányt tiltakozása miatt kiállította. A második féldőben a TAC erősen belefekszik a játékba és Puskás, Hrehus, valamint Holz révén három gólt is ér el, de Tänzer, Zemler és Vogel a Kinizsi góljait hatra szaporítják.

Zsombolán

a ZsSE és ZsTK 6:1 (3:1) arányban mérkőztek a ZsSE főlényé mellett. A gólokat Hubold (2), Hutyra (2), Allár (1) lőtték, egy pedig öngól volt. A ZsTK egyetlen gólját Wechselherger rugta. Biró Wurfer (Kinizsi) volt.

Aradon

a MTE—Gloria 6:2 (2:0) bajnoki mérkőzés volt az egyetlen sportesemény.

Resicán

a RMTE győzött a Kinizsi II. ellen 6:2 (3:1) arányban. A Kinizsi játéka csalódást keltett.

Petrozsényban

a TMTE, mely négy tartalékkal állt ki, 5:2 arányban vereséget szenvedett az UCASP-től.

Bukarestben

szombaton és vasárnapon a budapesti Vasas vendégszerepelt. Első napon a Sportul Studentescu fölött 4:1 (1:0) arányban győzött, a második napon azonban a Juventus csapatától 5:2 (2:1) arányú súlyos vereséget szenvedett. Az eredmény óriási meglepetés annál is inkább, mert a múlt vasárnapon a TAC 3:2-re verte a Juventust Bukarestben.

Kolozsvár

Victoria—KAC 1:0 (0:0), Husos—RMS 3:1 (1:0), KKASE—CFR 2:0 (1:0).

Nagyvárad

Törekvés—Egyetértés 7:0 (5:0).

Brassó

Olimpia—Segesvári TV 10:0 (5:0), Coltea—Brassói CFR 7:0 (2:0).

Lupény

Jiul—CFR Simeria 7:2.

Karánsebes

Mundus—Graniceri 2:1 (2:0).

Románia hajlandó szomszédaival garanciális szerződést kötni. Genfből táviratozzák, hogy Duca külügyminiszter kijelentette egy újságíró előtt, hogy Románia hajlandó összes szomszédaival olyan szerződést kötni, mely garantálja a szerződő felek sérthetetlenességét.

Letartóztatott görög államférfiak. Athéni jelentés szerint a kormány utasítására sajtóvétség miatt letartóztatták Metaxos generálist is Michalachopoulos volt miniszterelnököt.

A Gyárvárosi Pátria kabaré ma este ismét nagy szabású műsort mutat be. Mezey Nelly, Réthy Irén, Kerényi Irén, Várady Aladár, Beregi László, Szabadkai és a többiek friss magánzámokkal szerepelnek, azonkívül egy kacagató bohózatot adnak elő. Előadás után bartabarin.

Botrány az aradi korzón. A vasárnap aradi korzón sétált egy ismert aradi kereskedő felnőtt lányával. A tolongásban a lány véletlenül meglökött egy fiatalembert, aki a hölgyet erre megütötte. A lány apja és a fiatalember között szóváltás, majd verekedés támadt. A rendőrség is beleavatkozott és a kereskedőt lányával együtt, dacára annak, hogy igazolták magukat, bekísérte.

A sírok és kripták rendbentartása. A városi temetők alapszabályai értelmében az összes érdektel felek felszólítottak, hogy hozzátartozóik sírjainak és kriptáinak állandó gondozásáról haladéktalanul intézkedjenek, és sírhelyekre és kriptákra szerzett régebbi jogokért az esedékes illetékeket minél előbb a városi temető-gondnokság pénztárába (Belváros, Mercy-utca 10) lefizessék, mert a fizetés elmulasztása az illető sírhelyek és kripták lebontását vonjamaga után. Kappus Ernő, városi temetőgondnok.

Letartóztatott és szabadlábra helyezett aradi szocialista vezetők. Az aradi szociáldemokrata párt 12 vezetőjét az aradi sziguranca tegnap letartóztatta, mert az volt a gyanu, hogy tiltott rőpcédulákat rejtgetnek. Miután ártatlanságuk kiderült, tegnap ismét szabadlábra helyezték őket.

Finom raglán- és felöltő-szövetek nagy választékban, alkalmi áron a Whitehouse-ban.

Abd el Krim megsebesült. Madridi távirat szerint Abd el Krim, a rifkabilok vezére a legutóbbi harcokban bal lábán egy gránátzilánktól megsebesült.

Intézetek keletgye céljaira a Whitehouse-vásznak és szövetek a legalkalmasabbak.

A postautalványforgalom felvétele Románia és Magyarország között. Budapesti távirat szerint a kereskedelmi miniszter intézkedett a nemzetközi postautalványforgalomnak Romániával való felvétele iránt.

„Amor”—krém.

„Amor”—puder három színben.

„Amor”—pomádé.

„Amor”—arcvíz szépíti, üdíti és konzerválja az arcot. Kapható Sárga Gyula gyógyszerárban Temesvár—Erzsébetváros, Telekház-tér 1 sz.

Magyarország 1925. évi atlétikai bajnokság versenyei két új országos rekordot hoztak. Az egyiket Gáspár (MAC) állította fel 193 em-es magasugrással, a másikat pedig Barsy (BBTE) a 400 m. síkfutásban 49.1 mp. idővel.

Akinek foga fáj jó, finom, izletes változatos és friss felvágott, sonkára, kolbászra és egyéb kitűnő hentesáru, aki csak elsőrangú húst és tisztá zsírt akar vásárolni, az mind állandó vevő Fa Mihály hentesmester boltjában, Erzsébetváros, Telekház-tér 5. szám.

Román tisztek Marokkóban. Bukaresti távirat szerint több román repülőbiztost felajánlotta szolgálatait a francia hadvezetőségnek. A román hadügyminiszter beleegyezése után a francia hadvezetőség az ajánlatot elfogadta. A tisztek legközelebb a marokkói hadszíntérré utaznak.

Átutalásokat az összes államokba a leggyorsabban és legutányosabban a Temesvári Bank és Kereskedelmi R-T. eszközöl. Távirat-cím: Colofiale, Timișoara.

Oszi és téli idényre
finom londoni szövetek állandóan raktáron
Roncskevics József
és Tsa cégénél TELEFON 8-98
Timișoara-Belv. Mercy-u. 12

Fizet a vasut

— Kezdik az utalványok kiadását. —
Bukarest, szeptember 21.

Évek sora óta ugyancsak megnőtt azon kereskedőknek a száma, akiknek különböző jogcímeken kisebb-nagyobb összegű követeléseik vannak az államvasutaktól és hiába járták a különböző instanciákat, nem voltak képesek pénzükhöz jutni. Hónapokig feküsznek a követelések rendezése iránti kérvények a vasutigazgatóságnál anélkül, hogy a felek bármilyfajta elintézésről értesítést nyertek volna.

A napokban aztán váratlan meglepetés érte a C. F. R. egyes hitelezőit. A vasut megkezdte a fizetést. Jelentékeny számú szállító és iparos Bukarestben már megkapta a fizetési utalványt és a kérdéses összegek tényleges kifizetése egyelőre csak azért szenved késedelmet, mert előbb még egyszer minden egyes aktát alaposan átvizsgálják, hogy elég legyen téve az adminisztrációnak is. A biztosító társaságok, amelyeknek szállítványbiztosításai révén a vasuttól igen nagy összegű követeléseik vannak, szintén kaptak már fizetési utalványt. Több száz millió leire rug az az összeg, amelyet a C. F. R.-nek fizetnie kell és ezt a jókora összeget a miniszter már kiutalta a jövő évi költségvetés terhére. Most csak az van hátra, hogy a vasut fizetési készsége eljusson egész Temesvárig is.

Milliomos asszony,

aki mint ujságáru slány kezdte.

San-Franciskó, szeptember 19.

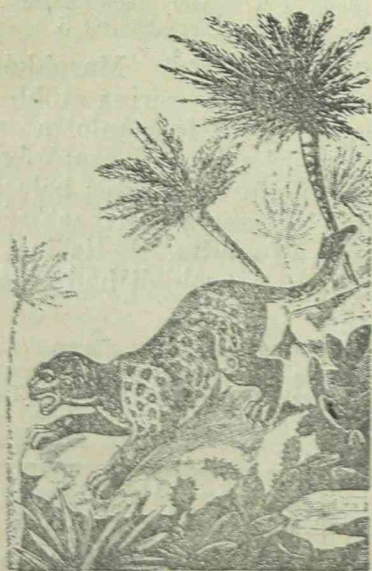
Carlile Betty néhány év előtt tizenöt esztendőskorában, San-Franciskóban ujságáru slány volt. A gyönyörű lányt meglátta az után Montgomery milliomos gyáros és feleségül vette. A szép milliomos asszony hamarosan özvegy lett. Azt suttogták, hogy az asszony megmérgezte férjét. Már le akarták tartóztatni, mikor Werner Sidney nevű diák, akinek a szép asszonnyal viszonya volt, agyonlőtte magát és utolsó levelében azt írta, hogy féltékenységből ő mérgezte meg Montgomeryt. Az özvegy az örökölt milliókat gyorsan elpazarolta. Aztán még kétszer ment férjhez s mindkét férje, akiket tönkretett öngyilkosságot követett el. A pazarló nő hamarosan újra elszegényedett és beteg kórházba került, ahol most meghalt.

Antik vitrin

berakott szekretár, íróasztalok, asztalkák, Biedermayer, Empir garnitúrák olcsón részletre is
Sternbergnéi.

Rózsa Benő

szücs- és szőrmeáruháza
Belváros, Erőd-u. 8.
Saját ház. Telefon 2044

a legnagyobb választékban, bundák, sport-kabátok, boák és mindenemű szőrmeáruk kaphatók a legolcsóbb áron.

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben
Sürgőnycim: COMERZBANK
Saját tőke: kb. 20,000.000 lei

Telefon: 23-04 könyvelőség
115, 301 devizaosztály
21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágával. Betétek gyümölcsösztetése takarékkönyv-vevőkére és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi átutalásokat. Devizakereskedelemre autorizálva.

Gépirásban gyakorlott

iroda- kisasszonyt

keresek azonnali belépésre.
Körner József, ügyvéd Mercy-
utca 2.

Belügyminiszter által is engedélyezve.

Soha nem létezett hasonló alkalom!

Házhelyek

1—2 évi részletre. Építéshez ingyen téglaprést. A téglahelyszínen előállítható minden költség nélkül.

Bővebbet a helyszínen, a gyárvárosi strandtól 3 percrenyire. a bódéirodában.

Házbérrel lefizethető és sajátja lesz.

Automobil- garázsunkat

vezők és tulajdonosok b. tudomására hozzuk, hogy Torino—FIAT-autóraktárunkat

1925 október hó 1-én

Belv., Str. Eminescu (Zápolya-u.) 6. sz. alá (Scherter-ház) helyezük át.

Telefon: 11-26 és 784.

Tichy Testvérek

Prevederea!

Általános Biztosító R.-T. Braila

Alaptőke és tartalék 42,000.000 lei.

Elfogad: tűz, élet, betörés, jég, baleset, autó, transzport, üveg stb. biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vezérképviselőt:

Timișoara, I., Jenőherceg-utca 5
Pollák és Fia. Telefon 965.

Uj családi ház eladó

Elsőrendű kivitelben épült, 5 szoba és szükséges mellékhelyiségekkel, vízvezeték, villanyvilágítás és parkettával, azonnal beköltözhető, esetleg autóbejárattal és garázzsal is. Bővebbet III., Templom-u. 10, a borbély üzletben

Mindenszentekre

művirág koszorúk és érckeresztek gyári áron kaphatók

a Városi Temetkezési Vállalatnál.

Ha pénzt akar megtakarítani

szükségletét csak az ujonnan létesített

RIVAL

cégnél fedezze, ahol rövidáru-, női- és férfidivat-cikkeket, cipőket bámulatos olcsó áron kaphat.

Tisztelettel

Rival

Bul. Berthelot 2.

Ügyes, fiatalabb

asztalosok

felvétetnek a

Temesvári Bega Gőzmalom R.-T.-nál.

Pénzkölcsönt ékszerre

és egyéb ingó és ingatlan zálogra folyosít Expressbank, I., Hunyadi-utca 8. Telefon 22—25.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a Déli Hirlap kizárólagos eladásában, TIMIȘOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Fabrica de Cleiu, Timisoara

Ényvgyár, Temesvár

Calea Buziașului 18

Telefon
104

Telefon
104

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5. leilegkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Kiadó háromszobás, kétszobás lakások, raktár és üzlethelyiségek. Express, I., Hunyadi-utca 8.

Vidéki urasági házhoz belső inas és mindenes szakácsnő kerestetik. Cím a Dél Hirlap kiadójában.

Festek börgarnitúrát, börszéket, auto-üléseket, bőrkabátokat bronz színekben cipőket és a világon minden létező bőrtárgyakat. Heitler Mór, Temesvár, Gyár, Uri-utca 4, Szittnernél.

Frakk és mellény magas termetű, karcsú férfi részére eladó. Holló-utca 3. szám, 6. ajtó.

Könnyen kereshet sok pénzt napi néhány órai munkával, ha a Déli Hirlap kiadóhivatalában jelentkezik d. u. 5—6 között. Belváros, Szentgyörgy-tér 4.

Okleveles szülésznő, végzett anya- és cse csemővédő, több évi klinikai praxissal orvosi rendelésben állást keres délutánra vagy egész napra. Cím: Holló-utca 36, 8. ajtó.

Hirdetmény.

A Gombó és Reisz timisoarai rövidáruüzlet csődtömegválasztmánya a tömeghez tartozó áruk eladását rendelte el zárt ajánlatok útján.

A különböző rövidáruk, mint: pántlikák, csipkék, gombok, fűsük és több más áru a leltár 1—566. számú tételei alatt foglaltatnak és becsértékük 699.978 lei 10 banival állapított meg.

A zárt és lebélyegzett ajánlatok, valamint a becsérték 10%-a óvadékként készpénzben 1925 október hó 3-ig déli 12 óráig Viotor Radulescu dr. ügyvéd csődtömeggondnok, Timisoara, Str. Coriolan Bredeceanu 4. sz. alatt teendők le.

A választmány 1925 évi október hó 3-án délután 4 órakor fog az ajánlatok felett határozni, fenntartván magának a jogot, elfogadni és elutasítani bármelyik ajánlatot, valamint az összes ajánlatok elutasítása esetén újabb eladást elrendelni.

A választmány nem vállal felelősséget sem az áru mennyiségeért, sem annak minőségeért.

A raktár megtekinthető a tömeggondnok közbenjöttével minden hétköznapon délután 4—6 óra között.

Az áru eladásával kapcsolatos adók és illetékek a vevőt terheli.

A vételár készpénzben azonnal fizetendő, mielőst a választmány valamelyik ajánlatot elfogadottnak jelent ki.

Az ajánlattevő elveszti a 10% óvadéket, ha az ajánlat elfogadása után nem fizeti ki azonnal a vételárt, valamint felelős marad az újabb eladás esetén beállott árkülönbségért. A netán elérendő többlet a csődtömeget illeti.

Dr. Victor Radulescu, avocat
Timisoara, Str. Coriolan Bredeceanu 4, curator.

Ia tűzifa

nem usztatott, 2 éves száraz

cser, tölgy, gyertyán, bükk
legolcsóbb napi áron házhoz szállít

Csasznak

tűzifa- és szén nagykereskedés.

Telefon 41.

Telefon 41

Román
Textilművek
R.-T.
Timișoara

Telefon 23—80 Telefon